

בס"ד ד' אלול ה'תשע"ד
 הדלקת נרות - 18:50
 צאת השבת - 19:39
 רבנו תם - 20:27
 שעון קיץ לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

שנה ארבע עשרה - עלון מס' 734
 @ במוצ"ש **סליחות** בלוויין עם ר' **משה חנושה** הי"ו
 בביה"כ "אוהל מועד" לאחר שיעורו של הר"י **יצחק יוסף שליט"א**.
 @ ביום שני בערב "ברכת הלבנה" משעה 20:34.
 @ ביום חמישי ט' אלול הילולת דן בן **יעקב זיע"א**.

אברהם יגל

לעי"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
 לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל.

כפס"ד: "אנכי אנכי" (ישעיה נא')

פרשת שופטים

כולם מגיעים במוצ"ש ב-24:00
לסליחות בלוויין עם הפייטן משה חנושה ב"אוהל מועד"

מלניני הפרשה:
 ← המצווה להקים שופטים ושוטרים להשיג על הסדר, ואזהרה על הקמת מצבה לעבודה זרה.
 ← העונש על עבודה זרה.
 ← משפט המלך בישראל, זכויותיו וחובותיו.
 ← איסור כישוף, אזהרה לשמוע לנביא אמת ולהעניש את נביא השקר.
 ← דיני רוצח בשוגג ובמזיד, איסור הסגת גבול ועונשם של עדים זוממים.
 ← מצוות עגלה ערופה.

"שופטים ויטרים הנהן לך... אשר ה' אלהיך הנהן לך"
 מנה תמנה עליך שופטים כאלה, אשר יתנו לך את "ה' אלהיך", שיחדירו את האלוהות בקרבך. (בוציא דנהורא) הכתוב מזהיר לנשיאים ולעשירים שבידם למנות שופטים על ישראל, שימנו אותם גם כן על עצמם. כי מטעם זה זכו להיות נשיאים על כל משפחות השבטים והוא אשר ה' אלוקיך נותן לך, ומינה אותך נשיא להיותך אוהב אמת ומקבל את הדין. וכשאתם תקבלו את הדין, ככם יראו וכן יעשו כל העם. ואז המשפט יהיה משפט צדק. (ברכת אליהו)

"צדק צדק תרדוף" (ט"ז כ')

לך אחר בית דין יפה. (רש"י). הכונה שהפנייה כאן אינה לדין. שאם כן היה אומר צדק צדק **תשפט**. אבל באומרו **תרדוף**, זה מורה שמדבר עם בעלי דין. לכן אמר לך אחר בית דין יפה על דרך אומרם במסכת סנהדרין "אחר ר' ללוד אחר רבי לציפורי". (משיח אילמים)

"שיום השים עליך מלך" (י"ז ט"ו)
 המלך הוזהר על רבוי הכסף, הסוסים והנשים, כדי שיהיה דבק בה' בבחינת קשוט עצמך ואחר כך קשוט אחרים, ואז ישב איתן על כסא מלכותו. כי **כסא**=ר"ת: כסף, סוסים, אשה. אם יזהר באלו יגדל כסאו. (ויאמר אברהם)

"לא הטע לך אשרה כל עץ אצל מזבח ה' אלהיך"
 אזהרה לנוטע אילן ולבונה בית בהר-הבית (רש"י). המקום הקדוש צריך להיות נאה בעיניך **בזכות קדושתו** ולא בזכות קישוטים חיצוניים כגון עצים נאים ובנינים מפוארים. אם מבקש אתה לפאר את הקדושה בקישוטים חיצוניים, הרי משמע שאתה מזלזל ביופיה המקורי של הקדושה.

"הנהן לך בכל שיעריך"
 "שעריך" ר"ת שנינים, עיניים, ראש, רגל, ידיים ופרס, וכרס פירושו להיזהר ממאכלות אסורות,
"ונתן לכהן הזרוע הלחיים והקיבה" (י"ח י"ג)
 ונתן - ולא שייקח בחזקה כמו בני עלי שבגלל שהיו לוקחים המתנות בחזקה כתוב בהם: ותהי חטאת הנערים גדולה. ואפשר, הזרוע והלחיים והקיבה "מליאה" - בגימטריא: בני עלי חפני ופינחס (עם הכולל). לרמז לבני עלי שצריכים לא לחכות שיתנו להם ולא שיקחו מעצמם. והם לא הבינו זאת. (שופריה דיוסף)

"כי יפלא מוכר דבר למשפט"
 יש מפרשים הפסוק בענין מוסר, כי יפלא מוכר דבר, אם יהיה לך פלא למה יש משפטים ועונשים, בין דם לדם כל מיני עונשים של שפיכת דם, בין דין לדין כל מיני דינים, ובין נגע לנגע כל מיני צרות, דברי ריבות בשעריך, זה בגלל שיש מריבות ולא חיים באחדות, מה העצה? וקמת ועלית פירוש להתאחד.

"לבלתי סור מן המצוה ימיך ושמאכ"
 תיבת מצוה מתחילה באות מ' ומסתיימת באות ה', המילה "מה" כתובה אצל משה ונחמו "מה", זה שאומר הכתוב, אדם העושה מצוה צריך להחזיק עצמו שפל ועניו ולא להתגאות עם המצוה, לבלתי יסור ימין ושמאל, מימין אות מ' ומשמאל אות ה', יוצא המילה "מה" לשון עונה.

"המים תהיה עם ה' אלוהיך" (יח-יג)
"תמים תהיה" בגמטריא תשרי (910) והיינו: ראה לשוב בתשובה בימי אלול כדי שתהיה תם ושלם בחודש תשרי בימי הדין הבאים עלינו לטובה.

פינת הניבים והפתגמים
אין כוחו אלא בפיו = ביכלתו לדבר ולהבטיח, אך לא לעשות ולקיים.
דוגמה: לצער החברה הישראלית, ממשלות ישראל הוכיחו, כי אין כוחן אלא בפיהן בנושא החזרת השקט לעוטף עזה בפרט ולמדינת ישראל בכלל.
מקור: "ויאמר מואב אל- זקני מדן" [במדבר, כב ד] - מה טיבם של זקני מדן פאן? גינון שהיו רואים את ישראל נוצחים שלא פדךך כל הארץ אמרו: מנהיג שלהם במדן נתגדל, גדע מה הם מדותיו. אמרו זקני מדן: אין כוחו אלא בפיו. אמרו להם: אף אנו נבוא כנגדם באדם שפוחו בפיו. [במדבר כבה, כ] (ניבוכון)

למשפחת **נאמן** היקרה. צוות העלון "אברהם יגל" משתתף בצערכם במות האם הצנועה והעונה **לאה נאמן** בת רבקה ואליהו ז"ל שנפטרה השבוע, כח' מנחם אב תשע"ד. נשגרת נחומינו לכל המשפחה. הרופא לשבורי לב ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תדעו עוד צער.

הסיוו מכשול מדרך עמי!
 העלון טעון גניזה במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה.

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

חודש אלול - הלכות סליחות

א. מראש חודש אלול עד לאחר יום הכיפורים הם ימי רצון, ואף שבכל השנה הקב"ה מקבל תשובה מן השבים אליו בלב שלם, מ"מ ימים אלו מובחרים יותר ומזומנים לתשובה להיותם ימי רחמים וימי רצון, כי בראש חודש אלול עלה משה רבינו אל הר סיני לקבל לוחות שניות, ונשתהה שם ארבעים יום וירד בעשרה בתשרי שהיה אז גמר כפרה שאמר לו הקב"ה "סלחתי כדברך", ומאז הוקדשו ימים אלו לימי רצון ויום עשירי בתשרי ליום הכיפורים.

ב. מכיון שאלה הם ימי תשובה, נוהגים לקום באשמורת הבוקר לומר סליחות ותחנונים מיום ראש חודש אלול עד יום הכיפורים.

ג. צריך לומר את הסליחות והתחנונים בנחת ובמתינות ובכונה, ואסור להזכיר י"ג מדות שלא בכונה, ומה שנהגו לומר "עננו אבינו" וכו', "עשה למען שמך" וכו' במהירות, יש לבטל מנהגם.

ד. הזמן הראוי ביותר לאמירת סליחות בימים אלה - מחצות הלילה ואילך, שאז הוא עת רצון והתעוררות מידת הרחמים, וזמן חצות הלילה הוא שתיים עשרה שעות לאחר חצות היום כשהחמה בראש כל אדם, דהיינו בסוף שש שעות זמניות מזריחת החמה עד שקיעתה, ומ"מ קהל ועדה שאין באפשרותם להשכים לסליחות בעוד לילה, יכולים לומר סליחות בשעות הבוקר המוקדמות, או אפילו לפני תפילת מנחה, ויחיד שנמצא בבית הכנסת שנוהגים שם לומר סליחות לפני חצות הלילה, ישב בדד וידום ולא יענה עמהם י"ג מידות.

ה. תלמידי חכמים ובחורי ישיבה שאי אפשר להם לקום יום יום באשמורת לסליחות - שדרכם לעסוק בתורה בתחילת הלילה, ואם ישכימו לקום לסליחות יתבטלו מלימודם ביום, ישתדלו על כל פנים לקום בקצת לילות, כגון בשני ובחמישי להשתתף עם הציבור באמירת הסליחות ואם הולכים לישון אחר חצות הלילה נכון שיאמרו קצת סליחות לפני שישנו לאחר עריכת סדר תיקון חצות.

ו. פקידים ופועלים שכירים ומלמדי תינוקות שאינם רגילים להשכים לקום בעוד לילה, ואם ישכימו לסליחות קיים חשש שלא יוכלו לעשות מלאכתם באמונה, ראשים להמנע מלקום יום יום, וישכימו לפרקים בשני ובחמישי ובעשרת ימי תשובה.

ז. הסליחות שנאמרו בלשון ארמית (תרגום), כגון "רחמנא אין ליחיד לאומרם, מפני שאין מלאכי השרת מכירים בלשון הארמית, ולכן כשעדיין לא באו עשרה להשלים מניין, ידלג השליח צבור "רחמנא" ושאר סליחות הני"ל וכשיבאו עשרה יחזרו ויאמרו בעשרה.

ח. הקמים באשמורת לומר סליחות, יברכו כל ברכות השחר עם ברכות התורה, ורק לאחר מכן יאמרו הסליחות הכוללות מזמורים ופסוקים מפני שיש אומרים שאין לומר שום פסוק אפילו דרך בקשה ותחנונים לפני ברכות התורה - ונכון לחוש לסברתם.

ט. משנכנס חודש אלול כשכותב אדם אגרת לחברו, צריך לרמוז בהתחלתו שמבקש עליו - "לשנה טובה תכתב ותחתם".

י. מנהג חסידות לחמיר לבדוק בחודש אלול את התפילין, אבל אין זה חיוב מעיקר ההלכה. ובמזוזות, מעיקר ההלכה חייב לבדוק פעם אחת בכל שלש שנים ומחצה, ומנהג חסידות לחמיר לבדוקן באלול מדי שנה בשנה.

יא. מותר ומצווה לעשות נישואין בכל ימי חודש אלול, ואין בזה כל חשש לא מצד ההלכה ולא מצד מנהג, וכן המנהג פשוט בכל תפוצות ישראל.

"מכל מלמד" השכלתי..."

בכ הדיבור - פרשת שופטים

פרשת שופטים ושופטים מדברת על הזהרות והניסיונות שעתידי האדם לעבור בחייו וכיצד להשתמש "בכח הדיבור" בכח הראיה ובכח השמיעה. אלו שבעה השערים שיש לכל אדם ובכל אחד מהם יש כניסה ויציאה ורק במחשבה אין שער = רק עליו שומרים ביתר שאת ולכן הרחוק קשה מעבירה.

במילה "ושפטו" יש אותיות טפס. אם נשפט לפי התורה אזי יבוא משפט צדק=צדיק קובע דבריו. "והאיש אשר יעשה בזדון בלתי שמע"=שקרן, מרכל, עצבני... "ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך מין במקום..." ראשי תיבות מילה... ההוא אשר יבחר ה' יתברך. שנאמר "ודברת בס... על פי התורה ועל המשפט וכל העם ישמעו ויראו ולא יזידון עוד" ולכן הוסיפו קדושה על עצמם. איך? העם = העם ישמעו ויראו. שום = שלושה מדברים ומרכלים. תשים = תשובה מהלב שלושה יעשו.

"שום תשים עליך מלך" = תשמע. ומי הוא המלך? מח, לב, כבד. אם המוח שולט על הלב והלב שולט על הכבד שהוא התאווה, אזי האדם חי על פי התורה הקדושה. ואם הופך האברים כבד לב מח = כלם, התאוות שולטות על האדם וזה לא רחוק מהבהמה.

"מקרב אחיך תשים..." רמוז למצוות של בין אדם לחברו שאז הניסיונות יותר קשים, והתשובה בהם קשה כי נכנסים לתוך קנאה, גאווה ולשון הרע. "בין דם" = מדברים דיבורים. "לדין"=לא נדבר יותר דיבורים. שלא יביא הפסוק "דברי ריבות בשעריך".

"לא תטה משפט..." לא תמלל, מוכר רוח ממללא אם נשתמש בה נכון, אזי נפית חיים בעולם הזה ובעולם הבא. (עבדכם הנאמן א.ש.)

רפואה אלטרנטיבית

דיאטה ללא דיאטה: כללים להרזיה טבעית איכות המזון - אוכל שיש בו חיים ייתן לכם חיים. אוכל טרי עדיף על פני חומרים משמרים, חומרי טעם וריח, שומן צמחי מוקשה ועוד מגוון חומרים מתועשים. כדאי גם להימנע ממזון מטוגן, שומנים מן החי ולהמעיט עד כמה שניתן צריכת מלח וסוכרים.

לעיסה מרבית ואכילה בנחת - לבטן שלנו אין שיניים. לכן לעיסה מספקת היא עד שהמזון הופך לעיסה. עזרו לגופכם לעכל ולספוג את המזון. הרמבי"ם המליץ על 30 לעיסות בביס.

שובע - תחושת השובע מגיעה כ-20 דקות לאחר שצורכי הגוף נענו. אל תחששו להשאיר מעט מקום בבטן, כך יישאר מקום לאנרגיה להמשך היום ויאפשר לגופכם להשיל את הקילוגרמים.

" ואבותינו סיפרו לנו "

תשובת המשקל

כאשר אני הגעתי לאירוע רב-משתתפים, ישבתי לתומי ליד שולחן והמתנתי כמו כולם שתתחיל החופה, עיינית בספר מוסר קטן, בחצי-עין חיפשתי מכר או ידיד קרוב, ואז מתיישב לידי רב חשוב, לוחץ את ידי בחוס רב, אומר לי בטון ובאיטונציה הכל כך מוכרים לי: "הרב לוי, אתה לא תאמין כמה זמן אני מחפש אותך... יש לי שאלה לשאל אותך שמנקרת בראשי המון זמן". תגיד לי, כל הסיפורים שאני קורא בעלון הנפלא והמעולה "אברהם יגל", תגיד, הכל זה אמיתי?".

אני לוקח המון אוויר לריאות ומוציא מפי את התשובה הכי אהובה עלי, וכמובן הכי הכי אמיתית.

"תראה כבוד הרב, הלוואי, הלוואי והייתי כזה מוכשר להמציא סיפורים נהדרים כאלה. מה לעשות, הקב"ה לא חנן אותי ביכולת המצאה ובדמיונות מפותחים, ורק סיפורים שמתגלגלים לפתחי מיהודים כמוך, אני יושב לכתבם בסגנון שלי שחנני ה', זה הכל...".

הרב היושב לצידי מברך "שהכל" ולוגם את מיץ התפוזים ואומר: "תאמין לי, יש לי סיפור ענק לספר לך, ואני רק מחכה להזדמנות פז לתת לך אותו".

פתאום הוא מגלה כמו כל אחד מאיתנו כי באמתחתי יש כמה סיפורים נהדרים ומרתקים על השגחה מופלאה, עם סוף מרגש ואמצע דומע.

"אז ככה, יש לי תלמיד, שהוא גם ידיד, בעל בית חמוד וטוב, אשר 20 שנים בא לשמוע את שיעורי בשעות הערב בבית הכנסת השכונתי, הוא ממש יד ימיני, הבנאדם, שמו אהרלה ברדינסקי, עסק בנדל"ן והרוויח סכומים נכבדים, הוא התגורר לו עם משפחתו הקטנה בדירת ענק בת 7 חדרים, נסע במכונית ענקית, וכיסו וליבו פתוחים ונדיבים. מדי חודש הוא היה רושם צ'ק עב כרס לפקודת כולל האברכים שלי, ומעת לעת - בעיקר בחגים, דאג למוצרי מזון למשפחות בני תורה. טיפוס מבוסס עם עין טובה, ואכן ככל שהתחזק אהרלה ביראת שמים, עסקיו הניבו פירות טובים".

"אחרי עשר שנים מוצלחות מגלה יום אחד אהרלה שלנו, שהבנקים מאיימים לבלוע אותו, אל תשאל איך למה ומדוע, אבל רואה החשבון שלו, בשיתוף פעולה עם עוד כמה גורמים עסקיים עשו לו - מה שנקרא בלשון הרחוב - "עוקץ", הם פשוט בלעו את כל הונו והותירו אותו עם חובות עצומים, דירה מעוקלת, לב מרוסק ומשפחה שבורה. אהרלה ברדינסקי מטר שמונים גובה, מאה ועשר קילוגרם, הפך לצל של עצמו. נרדף, מעוקל, שמחפש דירה קטנה להשכרה וחי מהיד לפה. וזה קורה תוך שנה. לילה אחד הוא מגיע אלי שבר כלי ושופך את ליבו: "כבוד הרב יודע הכי טוב, כשהייתי אמיד חילקתי המון, החזקתי תורה, נתתי ביד רחבה. למה נפלתי לאשפתות מה הקב"ה רוצה ממני?".

כך הוא שאל, ואז הבזיקה בראשי תשובה מעניינת למדי. אמרתי לו "נכון, עמדת בניסיון העושר, אני עד נאמן לך, ועכשיו הקב"ה רוצה להעמיד אותך בניסיון העוני".

אהרלה מירר בבכי, "כבוד הרב אני לא מסוגל להיות עני...!", ואז משמים הכניסו לפי את המשפט הבא: "אהרלה אל תיעלב ממני, אבל האם מאז שחזרת בתשובה הקפדת על כשרות מהודרת?", הוא נדהם מהשאלה אבל הודה "לא תמיד, בחו"ל לפעמים נכנסתי למסעדות עלובות בכשרותן, וגם בארץ הייתי מבקר במלונות לא הכי הכי...".

"ובכן הרב לוי, הגביר לשעבר היה נבוך, והייתי צריך לתת לו הנחיה כלשהי, שיתרומם, שיתחזק שיקבל אוויר לריאותיו ומשיך הלאה. ושוב צץ במוחי רעיון "כרגע, אהרלה, כרגע זה מצבך. וצריך לעצמות נפש להתמודד

מול הנושים והבנקים, אולם ליבי אומר לי שמעכשיו אתה צריך להיות שכיר, ולהביא לחם הביתה בצורה מכובדת. אני ממליץ לך ללמוד קורס כשרות, ולהיות משגיח כשרות בבית מלון, והקב"ה יביא לך ישועה על תשובת המשקל שלך... רוצה לומר שעכשיו אתה תהיה מזכה רבים ותדאג שמזון הכי כשר והכי מהודר יונח בצלחתם של יהודים".

"ובכן אהרלה קיבל עליו את הדין באהבה, עשה קורס משגיחים ושקד בלילות על הלכות בשר וחלב, מליחה, ועוד, והתקבל לעבודה כמשגיח כשרות בבית מלון יוקרתי. הוא טיפוס מאיר פנים, והטבחים וכל אנשי הצוות פעלו בשמחה עפ"י הנחיותיו ורמת הכשרות באותו מלון הרקיעה שחקים, עד כי בשלב מסוים גם הציבור החרדי פקד את המקום לרגל שמחותיו. בינתיים כפושט רגל, השית בית המשפט על אהרלה סכום די נכבד להשיב מדי חודש לנושיו, אך עפ"י אומדן חובותיו האדירים הוא היה צריך להחזיר אותם לאחר שנים רבות. "כבוד הרב, הוא היה אומר לי, קיבלתי את עצתך, אני מביא לחם הביתה, אבל אנא ברך אותי שאזכה להחזיר את כל חובותיי לנושים. לא כפושט-רגל, אלא בראש זקוף".

"בירכתי אותי ועודדתי אותו, אם כי בשכל ישר, הדבר נראה בלתי אפשרי לחלוטין.

במשך חמש שנים אהרלה עבד כמשגיח, והנה ערב אחד קורא לו מנהל המלון ומודיע לו. "אהרלה ידיד, אתה יהודי דתי ויקר, ויש לי עבורך משימה קטנה, היום הגיע למלון יהודי דתי כבן 80. הוא קצת מתקשה ללכת, ולכן אני מבקש שתקבל על עצמך משימה לבקר אצלו לפעמים או שלוש ביום, להנעים את זמנו, לדאוג לו לארוחות". אהרלה מסר נפשו על האיש, הוריו נפטרו עליו בצעירותו, והישיש היה לו כמו אב. הוא האכילו, השקהו, שמח עמו, ומדי פעם אירח אותו בביתו.

יום אחד בעודם יושבים נכנסה לדירה שבמלון אשה מכובדת והציגה את עצמה "שלום, שמי ראומה, אני בתו של מוריס, שמעתי שאתה מאד דואג לאבא שלי ובאתי להביע את הערכתי ותודתי הגדולה לך".

"יושבים השלושה על המרפסת הצופה לים, ואז בין לבין שואלת הגב' ראומה את אהרלה, כמה שנים הוא משגיח כשרות. הוא מספר לה במילים קצרות שהוא נקלע לכאן אחרי פשיטת רגל בענף הנדל"ן. הגב' גילון לא מאמינה למשמע אוזניה. אהרלה מספר לה על פרויקטים גדולים שבנה וזים בארץ, ועל הנפילה הגדולה. ואז היא מסכמת את השיחה "אדון אהרלה, אני צריכה יהודי כמוך לצידי, רוב עסקי בחו"ל, אבל עכשיו אני הולכת להשקיע בפרויקט תיירותי ענק, ואני צריכה מנהל כללי וגם שותף, שנה שלמה שאני מחפשת אדם ירא שמים ואמין עם ידע בנדל"ן ובינוי שינהל במדינת ישראל את עסקי. מה דעתך לקבל את התפקיד אדון ברדינסקי?".

"כאן מסתיים סיפורנו הרב לוי, אהרלה שלנו מקבל תפקיד של מנכ"ל בעסקים של הגב' ראומה, וכאות הוקרה על הטיפול המסור באביה היא מעניקה לו 18% ממניות החברה בישראל, מבלי להשקיע אגורה אחת. אחרי חמש שנים, אהרלה שילם את כל חובותיו, וחזר כמעט למצבו הכלכלי הקודם. זאת ועוד, מוריס אביה של גב' ראומה נפטר לא מכבר, והותיר לו סכום נכבד בצוואה. אבל הדבר הכי חשוב, אהרלה ממשיך לפקוד את שיעורי הגמרא בשכונה והוא מקפיד על כשרות עד קוצו של יוד, וכמובן, הוא מברך אותי כל הזמן על העצה שנתתי לו לעסוק כמשגיח כשרות... ובכך לעשות את תשובת המשקל שהשיבה אותו למעמדו, נו מה אתה אומר אדון לוי, סיפור טוב או לא?".

סיפור מצוין אני משיב לבר-שיחי, וכשתקרא אותו בעלון "אברהם יגל", לא תצטרך לדון בינך לבין עצמך, אם זה אמיתי או לא, כי זה הסיפור שלך, אז קח בחשבון שהסיפורים שמופיעים כאן, עשויים בדיוק מאותו מתכון... ואז התחילה החופה באולם... (קובי לוי, "העתונאי")